

# MADRS

(Montgomery Åsberg Depression Rating Scale)

*Graderingen skal baseres på et klinisk intervju som beveger seg fra bredt formulerte spørsmål om symptomer til mer detaljerte spørsmål som tillater en presis vurdering av alvorlighetsgrad. Intervjueren må avgjøre om vurderingen ligger på ett av de definerte trinnene på skalaen (0, 2, 4, 6) eller mellom dem (1, 3, 5).*

*Det er viktig å huske at det bare er ytterst sjelden man treffer på en deprimert pasient som ikke kan vurderes ut fra spørsmålene i skjemaet. Hvis man ikke kan få et klart svar fra pasienten skal alle relevante ledetråder så vel som informasjon fra andre kilder brukes som grunnlag for graderingen i tråd med vanlig klinisk praksis. Du skal krysse av i den passende ruten for hvert spørsmål før du går videre. Nærmere veiledning for bruk av MADRS finnes på Helsebibliotekets sider:*

<http://www.helsebiblioteket.no/psykisk-helse/depresjon-og-mani/skaringsverktoy>

**2-10 fylles ut på grunnlag av pasientens angivelser** (ingen tolkninger!).

## **2 Rapportert tristhet**

Sikter til utsagn om nedstemthet, uansett om denne gir seg ytre uttrykk. Omfatter senket stemningsleie, tristhet og fortvilelse eller følelsen av å være hinsides hjelp og håp. Gradér i henhold til intensitet, varighet og i hvilken grad stemningsleiet angies å bli påvirket av ytre omstendigheter.

- 0. Leilighetsvis tristhet når omstendighetene tilsier det.
- 1.
- 2. Trist eller nedstemt, men lysner opp uten vanskelighet.
- 3.
- 4. Gjennomtrengende følelse av tristhet eller dysterhet. Stemningsleiet blir likevel påvirket av ytre omstendigheter.
- 5.
- 6. Vedvarende eller konstant tristhet, fortvilelse eller håpløshet

### 3 Indre spenning

Sikter til følelser av vagt ubehag, øket irritabilitet, indre uro, eller anspenthet stigende til enten panikk, forferdelig frykt eller overveldende angst. Gradér ut fra intensitet, hyppighet, varighet og behov for støtte og beroligelse.

- 0. Rolig. Bare antydning til indre spenning.
- 1.
- 2. Leilighetsvis følelse av å være ansent og vage følelser av indre kroppslig ubehag .
- 3.
- 4. Vedvarende følelse av indre spenning eller panikk som kommer og går og som pasienten bare kan mestre med vanskelighet
- 5.
- 6. Vedvarende og overveldende frykt eller angst. Overveldende panikkfølelse.

### 4 Nedsatt søvn

Sikter til opplevelse av nedsatt varighet eller dybde av søvnen sammenlignet med personens vanlige søvnmønster når han eller hun føler seg bra.

- 0. Sover som vanlig.
- 1.
- 2. Visse vanskeligheter med innsovning eller noe nedsatt, lett eller usammenhengende søvn.
- 3.
- 4. Søvn redusert eller avbrutt med minst to timer.
- 5.
- 6. Mindre enn to-tre timer søvn.

### 5 Nedsatt appetitt

Sikter til følelsen av minsket appetitt sammenlignet med når personen føler seg bra. Gradér i forhold til tap av matlyst og behovet for å tvinge seg selv til å spise.

- 0. Vanlig eller økt appetitt.
- 1.
- 2. Lett nedsatt appetitt.
- 3.
- 4. Ingen appetitt. Maten smaker ikke.
- 5.
- 6. Må overtales for i det hele tatt å spise.

## **6 Konsentrasjonsvanskeligheter**

Sikter til vanskeligheter med å samle tankene stigende til invalidiserende mangel på konsentrasjon. Gradér i henhold til intensitet, hyppighet og graden av invalidisering.

- 0. Ingen konsentrasjonsvanskeligheter.
- 1.
- 2. Av og til vanskeligheter med å samle tankene.
- 3.
- 4. Vanskeligheter med å konsentrere seg om enkle rutineaktiviteter og gjennomføre disse uten anstrengelser.
- 5.
- 6. Ute av stand til å lese eller samtale med andre uten store vanskeligheter.

## **7 Initiativløshet**

Sikter til vanskeligheter med å komme i gang eller treghet med å starte og utføre dagligdagse aktiviteter.

- 0. Nesten ingen vanskeligheter med å komme i gang. Ingen treghet.
- 1.
- 2. Vanskeligheter med å komme i gang med aktiviteter.
- 3.
- 4. Vanskeligheter med å komme i gang med enkle rutineaktiviteter som bare kan utføres med anstrengelse.
- 5.
- 6. Fullstendig initiativløshet. Ute av stand til å gjøre noe uten hjelp.

## **8 Ute av stand til å oppleve følelser**

Sikter til den subjektive opplevelsen av nedsatt interesse for omgivelsene eller for aktiviteter som vanligvis gir glede. Evnen til å reagere med adekvate følelser på omstendigheter eller mennesker er svekket.

- 0. Normal interesse for omgivelsene og for andre mennesker.
- 1.
- 2. Nedsatt evne til å glede seg over det som vanligvis gleder.
- 3.
- 4. Tap av interesse for omgivelsene. Tap av følelser for venner og kjente.
- 5.
- 6. Opplevelse av å være emosjonelt lammet, ute av stand til å føle sinne, sorg eller glede og en fullstendig eller endog smertelig svikt når det gjelder å føle noe for nære slektninger og venner.

## 9 Pessimistiske tanker

Sikter til tanker om skyld, mindreverd, selvbebreidelse, synd , anger og fordervelse i fremtiden.

- 0. Ingen pessimistiske tanker.
- 1.
- 2 Fluktuerende forestillinger om å være mislykket, selvbebreidelse eller nedvurdering av seg selv.
- 3.
- 4. Vedvarende selvanklager, eller klare men likevel rasjonelle forestillinger om skyld eller synd. Stadig mer pessimistisk med hensyn til fremtiden.
- 5.
- 6. Vrangforestillinger om fordervelse, anger eller utilgivelig synd. Selvanklager som er absurde og urokkelige.

## 10 Selvmordstanker

Sikter til følelsen av at livet ikke er verdt å leve, at en naturlig død ville være kjærkomment, selvmordstanker og forberedelser til selvmord. Selvmordsforsøk skal ikke i seg selv påvirke graderingen.

- 0. Gleder seg over livet eller tar det som det kommer.
- 1.
- 2. Lei av livet. Bare flyktige selvmordstanker.
- 3.
- 4. Ville helst være død. Selvmordstanker er vanlige og selvmord blir sett på som en mulig løsning, men uten at det foreligger konkrete planer eller hensikter.
- 5.
- 6. Uttalte planer om selvmord når det byr seg en anledning. Aktive forberedelser på selvmord.

### Vurderes av undersøker :

#### 1 Ytre tegn på tristhet

Sikter til håpløshet, dysterhet og fortvilelse, (mer enn vanlig forbigående nedstemthet) som gjenspeiles i tale, ansiktsuttrykk og kroppsholdning. Vurder ut fra dybde og manglende evne til å lysne opp.

- 0. Ingen tristhet
- 1.
- 2. Ser trist og humørløs ut, men lysner opp uten vanskelighet.
- 3.
- 4. Virker trist og ulykkelig det meste av tiden.
- 5.
- 6. Ser ekstremt trist og fortvilet ut hele tiden. Dyp håpløshet.

**SAMLET MADRS-SKÅR :**

**HVIS SUMSKÅR >15 :**



**11. Døgnvariasjon i stemningsleie/symptomer ?**

- mest uttalt om morgenen → *mistenk melankoli*
- ingen sikker døgnvariasjon
- mest uttalt om kvelden

**12. Tidlig morgenoppvåkning ?**

- ja, minst 2 timer før det som er vanlig → *mistenk melankoli*
- ikke sikkert
- Nei, sover gjennom hele natten og våkner senere enn vanlig

**Spør alltid om episodisk øket energi / aktivitet etc (mani, hypomani) mtp bipolar lidelse**